

J E L E N K Ö R.

45. szám

Pest, szerda. Junius 6.

1832.

Foglalat: Magyarország (Beregi tisztujítás 's a' tisztikar névsora. Horvátországi al-bán 's itélőmester nevezése. Püspöki székhely Kassán. Pesti löverseny. IV. Parndorfi verseny. Medardi vásár. Kinevezés). Anglia (Parliamenti dolgok. Udvar és reform. Birminghami követség. Gyülekezések és népszenák). Franciaország. (Oppositio tanakodása Laffittenél. M. le Bechu. Carlisták. Német szökevényeket illető rendelés. Beziärsben csata 's egyebek). Belgium. Lengyelország. Törökország (Átok Mehmed Ali ellen). Elegyhírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Tek. Bereg e' f. h. 22ikén kezdé 's végzé tisztválasztását illy rendben: alispánok 1) Ludányi és Csomai Bay György. 2) Füzeseéry Gáb.; jegyzők: fő: Komlósy Károly; al: 1) Andrassy Józ. 2) Péchy Pál, tiszt. Vitkay Imre, Landor Lajos 's Bósz Kár.; ügyvédek fő: Ludányi Bay Ignác, al: Bornemisza Antal, tiszt. Román Ferencz, Bakcsy Gáb. 's Pelchy Gásp.; főadós. hadi: Marvay Kár.; házi: Desewffy Lász.; pertárnok: Gulácsy Istv.; számv. Bósz Ján.; levéltárnok: Rácz Istv.; tiszaháti járásbeli szolgabírák: fő: Eötvös Tam.; al: Vitkay Menyhért 's Hunyady Andor; eskütt: Uszkay György, Péchy Ján. és Szarka Józ.; adószed. Józsa László, adóhajtó biztos Danes Lajos; kaszonyi jár. sz. bíró fő: Uray Pál, al: Bay Gábor; esküttök Mező Bertalan 's Nánásy Menyhért; adósz. Péchy György, adóhajtó biztos Mikó Laj. 's Berzsenyi Menyhért; — felvidéki jár. szolgabírák: fő: Buday Károly, al: Buday Lázár és Jobszty Fer.; esküttök Bényey László, Vásárhelyi Ján. és Horváth Antal; adósz. Bornemisza Lajos; adóhajtó biztos Viscsák Gergely 's Nyéky Józ.; munkácsi jár. szolgabírák, fő: Hosvay Daniel, al: Komjáthy Péter; esk. Mező Menyhért 's Horváth Pál; adósz. Gecsey György, adóhajtóbizt. Munkácsy Sándor 's Gerbery András; bátors. biztosak: Komjáthy Ábrah. 's Guthy Istv.; raktári (magazinalis) biztosak: Kozma Ján., Lip-ták László 's Debreczeni Andr.; várnagy: Hadady Samuel eskütti ranggal. Földmérők 's orvosok megerősítették. Az egész választás könnyen és hamar ment véghez. A' min-

denkor vitézlő szónok 's kormányra termett ügyes hatóságú főispáni helytartó gróf, lelkes beszédet tartta előleg a' magyar szabadságról 's nemes szívhez illő szerénységről, még pedig a' szavazandó nép közepett a' megyeház udvarán ütött sátorban hajdani magyar vezérink szokásaként. A' különben is hazája 's becsülete mellett buzogni kész nemesség pedig nemeshez illőleg vivé a' választás sorát. Béke, nyájas érzéssel párosultan, uralkodék minden háborgás nélkül, csak a' belső önhatározás látszott vezérteni mindenkit. Itt ott egy két szavazás is történt helyvel közzel, midőn t. i. az egybe zavart kiáltások miatt nem vala tisztán érthető a' többség szózata. Így p. o. az első alispánt 1042 szavazat választá el, a' másodikat egyszeri felkiáltás ugyan, de olyan hogy az alkalmasint 2500 főnyi szavazó közül tán tíz sem kiáltott más nevet; a' főjegyző majd hasonlólag s' a' t. Délutáni harmadfélkor vége lön a' reggel 8 óra tájban kezdett példás rendü munkának. Mire fényes asztallal vendéglegé meg a' mélt. főispáni helytartó ur a' jelen voltak közül annyit, a' mennyi csak férhete a' nagy terembe. Esteve az első alispán ur, mint csomai birtokába történt minapi fényes iktatásakor is, táncmulatsággal fogadá a' T. T. Karokat és Rendeket, mint szinte a' jövevényeket is.

A' majus 23dikán fényesen beiktatott horvátországi bán (miről jövő levelünk majd bővebben) báró Vlasics Ferencz Ó Exeja a' társországok majus 24dikén tartott gyűlése alkalmával, al banná Cserneki Markovics András kir. tan. 's báni-táblai közbíró; Ité-

lőmesterré pedig Barlabasseveczi Osegovich Istvánt a' hármas országi kerületi törvényszék biráját nevezé ki.

Kassa, majus 24dikén. Fejdelmünk atyáskodólag vigasztalá meg egyházi megyénket a' megürült püspöki székre Palugyai 's Bodafalvi mélt. Palugyay Imre kir. tan. urat több rendüleg kitüntetett érdemeire nézve főpásztornak nevezvén ki. Buzga keblünk a' szép hirű atya elébe, sziveink pedig a' legkellemesb örömnepet üllék, midőn e' f. h. 23dikán délest városunkba fényes bejövetelet tartá. Számos vármegye 's város (ezek közt egyedül a' derék Szében szóla honi nyelvünkön) válogatott fényes követei, Kassa polgári 's B. Vacquant ns gyalog ezredének több osztálya emelék a' napi pompát, melly a' kiküldöttek szives üdvözléteivel alkonyodván el, az összese-reglett sokaság hullámzási közt szép fektű városunk csinos kivilágosításával végződött. Következő nap székes-egyházunkban az ajtatos nép kedvhabozó tolongási közepette tartatott az iktatás, vagy inkább székfoglalás, mellynél a' fenemlített követeken kívül a' mélt. rozsnyai, 's eperjesi püspökök, a' szepesi 's eperjesi nagyprépost, 's a' váezi, rozsnyai 's eperjesi káptalan követei is jelen voltak. Isméretes ékesszólás, és mély tudomány bizonyíták uj püspökünk miveltességét, 's a' hazai nyelv, mellyen hieveihez szólott, a' hon szeretetet; elannyira, hogy méltán hizelkedik magának anyanyelvünk bölcs kormánya alatt megyénknek azon térein is, hol sok nemű akadály miatt, maiglan sem hathatott 's divatozhatott, gyümölcsöt ígérő virágozatnak indulhatni. A' papsághoz intézett beszédére König János eddigi püspöki helytartó, városunk szeretett plebánusa, 's káptalanunk köztiszteletű örkanonokja csinos, kellő, hathatós ajakkal felelt, egyszersmind eddig olly diszesen 's bölcsen viselt hivataláról lemondott. Mice alatt álgyu 's egyéb apróbb nemű fegyverdurroga. Ezt 600 's néhány személyre készült örömmengő fényes ebéd követé. — Fő-

pásztorunk első napját is jótétek jegyzék évkönyvinkbe. Bizonyítékul, hogy szegények atyja lecd, ezeknek 500 váltó frtot osztatott ki, 's báró Vacquant ezrede közvitézeinek a' napi zsoldon kívül egyegy megszely bort. Ki illy elszánt tökélettel lép kormányra, lehetetlen annak áldás nélkül haladnia rendeltetése pályáján. — Ez alkalomra megpendült vidékünk költőinek lantja is, 's kétségen tul, azon horácsi fellengésü latán ódaé a' koszoru, mellyet az itteni sz. norberti liliom rend tagjai nyujtanak örömdvarlásul be, szerzőjét ugyan nevetlen alak leplezi szerényleg, de a' nagyműveltségü, remek erü 's tollu költőben a' kir. convictus kormányzójára, főtiszt. Kruppay Chrysostomra ismér gyanúlag is mindenki. Teljesüljön minden üdvezlője, híve, 's tisztelőjének minden áldás-kívánata a' derék lelkü Méltóság felett!

Pesti IV. lóverseny 1832.

Vasárnap Junius 3dikán; kezdődött délután 4 órakor.

1. Pesti billikom, illy körülírással: **Lelkes nemzet előtt koszorúzva kitetszeni nagy dísz. Szent-Simoni. ér 100 aranyat. Adá Pest városa tanácsa 's polgársága. 1600 öl ismételve. Ausztriai birodalmi mén és kancza lóra.**

Gr. Hunyady Józ. kanczája Marianne 111 font. lovasa. Bilby. Első ízben 3'47"; másodikkban 3'57". 1. l. 's így nyertes. — Gr. Nádasdy Tam. kanczája My 1. ady. 111 font. 3. 2. — Gr. Harrach ménje Chance 113 font. 2. vh. (azaz másod ízben visszaházatott vagyis nem futott).

2. **Paraszt gazdák díja. Első lóé 75 —, másodiké 50 —, harmadiké 25 ezüst tallér; 2000 öl; 4 esztendős ló terhe 90 font.; 5 eszt. 96 font.; 6 eszt. 99 font.; idősb 100½ font. Csak kancza lovak számára, mellyek csekély tehetségü Nemes, városi Polgár vagy Adózónak tulajdona.**

Indult 8 ló. Első: Bakta i Gábor kanczája Zsuzsi, 5' 35". lovasa: Sípos Jóska. — Második: Dékány Imre kecskeméti lakos 5 eszt. fekete kanczája Héja, lovasa, Fényes Mihály. — Harmadik: Bugyinszky Sándor kanczája Szikra, lovasa: Csikós János.

3. **Nyolcz évü díj. 280 arany. Adja 14 aláíró. Minden mén és kancza lóra,**

melly 7 esztendősnél nem idősb. $2\frac{1}{2}$ angol mérföld (1 ang. mf. = 848 öl).

Minden pályára lépő lóért Aláíró 10 aranyat, visszahúzottért 5 aranyat; Nem-aláíró pedig futó lóért 40 aranyat, visszahúzottért 20 aranyat tesz-le futás előtt. Az így egybegyűlő summa 60ig a' második lóé, azon felül az első 's második közt oszlik-fel.

Gr. Sándor (aláíró) ménje Whisker, 112 font. 4' 56". lovása: Tom Tob. I. — Gr. Széchenyi Istv. (aláíró) kanczája Estrella, 107 1/2 font. 2. — Hg. Lichtenstein Venczel (aláíró) 6 eszt. teliv. vil. pej ménje Netherby, angol nevel. 110 font. 3. — Ugyan annak ménje Doctor Oloroso, 106 font. 4. Gr. Zichy Pál Bungay Lass 6 eszt. teliv. sárga kanczájaért, melly ezen díjra bejelentve volt de a' pályán meg nem jelent, mint Nem-aláíró 20 ar. bánatot fizetett.

4. Pesti-polgár díj. Első lóé 20 ar.; másodiké 10 ar. Futhatott minden ló melly pesti polgár tulajdona; 1400 öl; teher legalább 130 font. Lovas maga a' tulajdonos vagy más pesti polgárfi.

Első: Reichel Fer. ménje Turcsi. 4' 15". lovaglámaga. — Második Sajerman János 6 eszt. fekete paripája Búvár. lovaglámaga.

5. Széchenyi kard, ér 100 aranyat; évenként kihívás' tárgya. 4 angol mf. Akármilly lóra. Minden kihívó 30 aranyat tesz-le, fele bánat, 's az így egybegyűlő summa a' nyertesé. Melly ló e' díjat elnyeri, legjobb pályázónak ismértetik azon évben.

Az Állattenyésztő Társaságot, melly e' kardot, mint tavalyi nyertes bírta, kihívák Gr. Sándor Whisker ménjével és Gr. Széchenyi Istv. Brunette kanczájával. A' társaság a' kardot nem védte; Gr. Széchenyi bánatot fizetett, 's így Whisker maga járván körül a' pályát a' kardot elnyeré.

6. Paraszt-elegyverseny. 5 forint mindeniktől. 2000 öl. Teherre semmi ügyelet.

7 versenyző. Nyertes: Szlezsák György adacsi lakos 3 eszt. söt. pej ménje Csinos. 5' 25". lovása: Zátrog Pali.

Az idei Károlyi-Széchenyi billikomon, mellyet Majus 30dikán Gr. Sándor ménje Whisker nyert-el, e' körülírás van: Küzdve győz a' nemesebb vér. Kisfaludy K.

Az idő kedvezett, néző számos volt. Ugyanakkor délután 2 órától kezdve tartatott az állatmutatás és parasztkanccsók jutalmaztatása. Bővebb közlés ezekről későbbben. A' második lóárverés lesz Junius 7dikén délelőtt 10 órakor a' nemzeti lóiskolában.

Parndorfi verseny Octob. 1832.

1. Próba-verseny (trialstake) 2 és 3 esztendő lovakra, mellyek a' pesti verseny végeig egy téren sem jelentek meg; 1/2 angol mérföld; egyenes pálya, 2 esztendő 80 font; 3 e. 90 ft.; kancza és paripa 3 ft. kevesbet; telivér 5 ft. többet valamint a' honi kanczától vagy méntől szü-

tett lovak 5 ft. kevesbet; 20 arany, fele bánat; lovak nevezése Septemb. 15ig. A' lovas született Magyar legyen.

II. Vadászló verseny (hunterstake) 2 ang. mf. ismételve; 25 ar.; minden honi lovakra, mellyek a' parndorfi kutyákkal kétszer rendesen vadásztak; Ausztriai birodalmi-félvér 115 ft.; telivér 125 ft.; külföldi félvér 125 ft.; telivér 135 ft.; Ur lovakok.

III. Vadászló verseny 2 ang. mf.; ism.; 25 ar.; Ausztriai birodalmi lovakra, mellyek a' parndorfi kutyákkal kétszer rendesen vadásztak; félvér 125 ft.; telivér 135 ft.; Ur lovakok.

IV. Harrach díj. Aranyserleg a' parndorfi verseny kezdetére. Futhat az ausztriai birodalomban csikózott 's nevelt minden mén és k. 1 1/2 ang. mf. ism.; 20 ar.; fele bánat azokra kik az 1ső bécsi verseny előtt aláírtak. 3 eszt. 90 ft.; 4 eszt. 101 font. 5 eszt. 106 ft.; 6 eszt. 110 ft.; idősb 112 ft.; telivér 5 font. többet; k. 3 font. kevesbet. A' bécsi arany billikom vagy aranycsésze és Bielstake nyerője 5 ft. többet; A' tétel-összeséget a' második ló nyeri 30 aranyig; Aláírás rekesztése és bejelentés septemb. 15ig.

V. Elegyverseny. 1 1/2 ang. mf. 20 ar.; minden honi lóra; teher mint az aranybillikomnál. Aláírás rekesztése septemb. 15ig.

VI. Handicap. 1 1/2 ang. mf.; 15 ar.; versenyés után lovakra vonás lesz.

VII. Ponymstake. Futhat minden honi 14 markos ló; 10 ar.; 125 font.; Ur lovakok; 1/2 ang. mf. egyenes pálya.

VIII. Aláírás 3 parasz gazdák díjára. Futhat minden ló; melly adózónak tulajdona. Lovagok a' tulajdonos, a' fia vagy szolgálja' vagy azon helység lakosa, 2 ang. mf.

Minden kérdés, aláírás, bejelentés 's a' t. Gróf Harrach Ferencznek kívülírással 's e' jegyzéssel „Parndorfi versenyt illető” Parndorfra vagy Bécsbe a' grófi kapushoz a' Freimngon utasíttassék.

Pest junius 2dikaig medardi vásárunk a' várakozásnak eddig nem igen látszik megfelelni; kevés a' vevő főkép a' török részekről, 's így a' kézművek kelete silány, a' közép fajú posztó, nyári szövet-árúkon 's némelly luxusi czikkelyen kívül; a' gyapjút inkább keresik, noha kalmárink panaszkodnak hogy jobbadán rossz mosatú, kúszolt, összecsepzett, gubanczos gyapjura bukkannak, mind a' mellett hogy árok nincs épen inyök szerint, a' tiszta fehért 's hibátlant jól fizetik. Hamuzsir, vizahólyag, gubacs, 's viasznak akad vevője, de bor 's pálinkának ugy szólván semmi kelete.

Veszprémből maj. 26dikán: ns Veszprém vmegye első orvosi hivatala néhai tek. Zsoldos János főorvos halálával megürülvén számos folyamodó közül érdemeket megjutalmazni szerető nagymélt. Főispán urunk által tek. Felső-Óri Cseresznyés Sándor or-

*

vos dr. a' pesti tud. egyetemi orvosi kar tagja, több nemes megye táblabírája, tek. Csanád és Csongrád vmegye volt tiszt. physicus mind köztünk eddig is bebizonyított széles orvosi tudománya mind e' ns megyéből vett nemesi származatára nézve tek. Veszprém vmegye rendes orvosává kineveztetett. Mi borulatlan közbizodalmat, fogatkozatlan örömet, valódi meglegedést, szóval minden boldogságot ohajtunk e' nyilván honpályán az érdeemes férfinak földieinél!

A N G L I A.

A' felsőház majus 21dikén vitatás alá vevé ismét a' reformbillt ugyanott, hol azt lord Lyndhurstnak elfogadott mellékjavaslata miatt hagyá. E' szerint legelőbb is a' B. schedula, melly a' képviselést nyerendő városokat foglalja magában, jöve szó alá 's ennek 8 első záradéka változatlanul fogadtatott el. Marquis Cleveland kinyilatkoztatja, hogy ő ugyan egyike azoknak, kik a' bill által parlamentbeli hasznaikból legtöbbet vesztenek, de ő még is védi azt, mivel az a' nyilvános és köz érdek tekintetéből hozatik; ő a' háznak 's hazának örvend gróf Grey és tisztársai visszatértökön; e' lépés menté meg, ugymond, Angliát a' revolutiotól. Hg. Newcastle engedelmet kér egy indítványtételre (majus 24dikén) az ország állapotja 's a' pairnevezést illető királyi praerogativa iránt, különösen a' mennyiben ezen praerogativa a' jelen, egyes esetben, t. i. csupán a' reformbill áltvitele végett gyakoroltatnék. Lord Grey nem látia által, miért vonhatná a' herczeg a' korona praerogativája gyakorolhatását kétségbe; de lord Eldon megjegyzi, hogy azon praerogativa csak az ország java és haszna tekintetéből gyakoroltathatik; ha pedig ez csupán egy valamelly ministeri rendszabás miatt történik, ugy maga a' korona veszélyeztetik. — A' ház engedelmet ad a' nevezett indítvány behozatására. — Gróf Roden és lord Winchilsea hevesen kikelnek a' reform 's a' ház függetlensége megsértése el

len; marquis Londonderry kinyilatkoztatja, hogy ha őt a' nemes gróf (Grey) bizonyossá teszi, hogy Ő Felségétől fel van hatalmazva paireket nevezni, ugy ő (Londonderry) további oppositiojától a' bill iránt eláll. Gróf Grey egyebet nem felel, hanem hogy a' királynak pairnevezési jusa tagadhatatlan 's ő, tudillik Grey, nem kételkedik, hogy a' bill minden pontiban sértetlen fogálmenni. — Az alsó ház ugyan ez napi ülésében áltadja lord Grosvenor Ő Felsége válaszáat az alsó ház majus 10diki (Ebrington indítványánál fogva tett) felírására. A' király, ugymond, kegyesen fogadá a' felírást 's válaszul hiszi, hogy az abban kifejtett czél el van érve, minekutána a' ministerium módosítására többé semmi szükség. — Lord Stormont azt kérdé, valljon az attorney-general pörbe idézte é azon botránkozató nyomtatványok 's pasquillok íróit, mellyek e' napokban a' király és királyné személyeit piszkolólag megjelentek? Az attorney-general feleli, hogy ő ezt a' jelen esetben nem találta czélirányosnak. Ha az ember illyes nyomoru irkálókát befogat, ugy mond, gyakran jobb szállást és asztalt ad nekik, mint a' millyennel szabad lábon élnek; hát ha még az illyes mocskok firkálója pörét is megnyeri, akkor hőssé, martyrrá változik, kit a' népség csudál. 1822től 1829ig talán egy sajtópör sem folyt le szerencsésen. A' jury csak a' legterhesb esetekben mond „hünyös“t 's ekkor is subscriptiok térítik meg a' bünhödött kárát. Sok illyes nyomtatvány botránkozató, az igaz, de a' sajtószabadságnak illyes szennyei és kicsapongási ellen nincs helyesb orvoslás 's nagyobb foganatu büntetés mint a' hideg mellőzés és feledés, mellyel azt minden jobb érzésű 's általjában a' józan nagyobb rész leginkább sujthatja. Végzetül a' scott reformbill másodsor olvastott fel.

(A.Z). A' reform baráti nem kevésbé csudálkoztak, mond a' Courier, azon hang általános szelidségén, melly a' felső ház tegnapi (21diki) vitáiban uralkodott. Ugy hi-

szik, hogy elegendő számmal fognak a' reform-ellenző lordok elvonulni, azaz nem szavazni, hogy a' reformbill pairnevezés nélkül mehessen ált. Azonban gróf Greynek vigyáznia kell, mert agg és fondor politikusokkal van dolga. E' napi ülésekre nézve megjegyzi a' Chronicle, hogy a' felső ház levegőmérseklete az utóbbi tiz nap zivatarai után megtisztult, megszelídült. A' mi a' Francziáknál a' juliusi három barrikáda-nap, az volt nálunk a' legközelebb lefolyt majusi tiz nap, 's reménylenünk kell, hogy ez elég lesz, 's juliuban hasonló napokra nem lesz többé szükség.

(A. Z.) Lord Grey szabályos (gemessen) 's csendes viseletéből, mióta ismét a' ministeriumbalépett, kitészik (ugymond a' Temps), hogy az utolsó lépést, t. i. a' pairnevezést, mindenkép ki akarja kerülni, 's talán némelly, nem épen tetemes módosításokban is meg egyezend. Erre őt leginkább a' király személyes véleménye bírhatná, ki némellyek hitelt érdemlő állítása szerint azt nyilatkoztatá ki, hogy ha minden angol, ki 10 font béradót (Miethe) fizet, választó jussal fog birni, ő (a' király) odahagyja Angliát 's Hannoverába vonul vissza, nem tartván többé az uralkodást lehetségesnek. Általjában a' király és királyi udvar nem épen kedvező jeleket láttat a' reform 's annak védői iránt. Az utóbbi napokban bál volt az udvarnál, Grey és lord Brougham nem voltak jelen; a' király igen nyájasan 's megkülönböztetve beszélt a' már ekkor visszavonult herczeg Wellingtonnal 's általjában a' torypárt előbbsége szembeszökő volt. Sussex hget, a' király testvérét, ki a' bristoli reformisták kérelmét átvette 's azt a' királynak benyújtani akarta, a' királyi udvartól eltiltá Ő Felsőége. Több rokoni a' királynak, kik Grey előbbi ministeriuma alatt udvari hivatalokat viseltek, 's ennek leléptével azokról lemondtak, még nem kapták vissza hivatalaikat, ámbár a' gróf ministeriumába újra belépett; 's t. e. Ezeknél fogvást igen

kétkednek az ujságok, hogy gróf Grey hatalmat kapott volna új páirek nevezésére, ámbár azt is mindnyájan hiszik, hogy erre azon leczke után, mellyet a' nemes lordok az utóbbi napokban kaptak, nem lesz szükség.

Birmingham népes városa követséget küldö Londonba Attwood ur vezérlése alatt, melly egy köszönő felirást adjon be London városa tanácsának azon erős lélekért, hazafiságért 's közszellemért, mellyet az (London) a' mostani nevezetes és páratlan vitában az ország szabadsága mellett kimutatott. A' lordmayer majus 25dikén vendégséget adott a' küldöttségnek, mellyre több alsóházi tag 's a' nemzeti politikai egyesület hat tagja is meg volt hívva. Ezen küldöttség értekezett maj. 19dikén lord Grey-el és lord Hollanddal.

(A. Z.) Manchesterben, Glasgowban, Dublinban hasonló, felette nagy számú gyülekezések történtek, mint több más helyen, s minden felszólítás nélkül. Dublinban 50,000 ember állott szabad ég alatt eső 's jégdara közben, az előülést egy 83 esztendő aggastyán vivé fedetlen fővel a' komor időben is, mert, itt az ideje, ugymond, hogy a' zivatarokkal szembe szálljunk. — Végzéssé lön, hogy az irländi szivek és kezek egyesítenek az Anglia és Scotiabeliekkal, hogy így 20 millió bátor és elszánt nép álljon azon 2 vagy 3 száz emberrel szembe, kiket, ugymond az öreg előlülő, ti lordoknak neveztek, de kik magokat isteneknek hiszik! — Fox Smith ur nagy hálálkodást és dicséretet tart a' h' Wellingtonnak azon szolgálatért, mellyet ez akaratja ellen a' reformnak és nemzetnek tett; megmutatá a' herczeg, ugymond, a' mit talán évek nem tehettek volna, milly nyomorult 's ön fondorkodásiba fuladt az ő egész pártja; ellenben a' népet ön erejének teljes tudására hozta. Szintezért dicsérte az alsóházban is Duncombe ur a' herczegét, csak hogy még furcsábban 's nagyobb popularitással. „A' régiek, ugymond, különös módot tudtak a' szóló-nemesítésre; tudnillik azt tapasztalák, hogy ha szamarak vi-

selnek a' tőkére, ez sokkal jobb fűrtöket terem, — így jártunk mi most a' torykkal 's a' reformbillel.“ A' királyné (noha méltatlanul, mint a' Courier mondja) hasonló kifakadások tárgya volt. 150,000 ember vala a' híres peterloo-i sikon, midőn (majus 14dikén) Brookes ur ezt mondá: Melly igen sajnálja most a' nép, hogy a' királynénak évenként 100,000 font sterling ajánlatott! De azt csak nem fogják az Angolok szenvedni, hogy szoknyát huzzanak a' király fejére. . . . Nem, nem szenvedjük ugymond egyik a' nép közül, hogy egy ifj' asszony szoknyája egy vén asszony fejébe huzassék! — Ugyan itt három zászlót lehetett látni, egyikén a' király névbetűji W. K., másikon a' király képe, a' harmadikon a' koronázás volt ábrázolva, de mind a' három lobogó fekete pántlikákkal volt ékesítve 's felfordítva vitetett; 's e' gyászjelek csak akkor tűntettek el ismét, midőn lord Grey visszahivatásának híre megérkezett. Mondják, hogy a' reformbill áltmente után herczeg Wellington hosszabb időre elhagyja Angliát 's utaztában a' nagyobb europai éjszakai udvarokat fogja meglátogatni. Mondják azt is és közhittel, hogy az angol király utóbbi, megváltozott viseletébe a' reformbill és gróf Grey ministeriuma iránt az orosz követnek nagy behatása volt. —

Az alsóház utóbbi ülései egyikében azt mondá Lushington ur, hogy nála igen nagy számmal tétettek le kérelmek a' halálbüntetés eltörlése végett, mellyet a' publicum nevedő érdekével látszik ohajtani; kérdi tehát az a'torney-general: szándékozik e a' kormány különösen a' hamisításokért kiszabott halálbüntetést eltörleni? — Ez azt felelé, hogy a' tárgy iránt szólott a' lordcancellárral, 's e' szólalkozás következtében egy billt készíte, melly a' hamisítás (falsificatio) minden eseteiben a' halálbüntetést megszüntetni javasolja.

FRANCZIAORSZÁG.

Parisban majus 22dikén mintegy 50 tagja a' követkamarának összegyűlt Laf-

fitte urnál az ország kétes és veszélyes állapotjáról 's azon módról tanakodniok, melly által a' nemzet és király előtt ezen veszélyterhes állapotot legalkalmasabban előterjeszhetnék. Azon javaslat, hogy a' gyülekezet, mint a' követkamarának egyik töredékrésze, a' nemzeti egyesület oklevélét egyetemleg fogadja el, félre vettetett, félre az is, melly szerint felírást vagy emlékeztetőt (pro-memoriat) kell vala készíteni a' királyhoz. Végre abban állapotott meg a' gyülekezet: készíttessék az oppositio nevében környülállásos tudósítás az országhoz, mellyben az oppositio nyilvánosan fejtse ki, mit akar; micsoda kárt okozott az országnak a' martzius 13diki (Perier) kormányrendszer, 's minő helyzet az, mellyben most az ország mind belső mind külső viszonyaira nézve, valósággal van. — E' tudósítás készítése hat tagra bízott, u. m. Lafayette, Laffitte, Odillon-Barrot, Mauguin, Comte és Cormenin urakra. —

A' Varde-megyei praefectus és a' touloni királyi ügyvéd protocollumba vétették fel Toulonban a' Sphynx kapitánya, Sarlat ur, továbbá ugyan azon hajó két hadnagya és 15 legénye aziránti vallomását: hogy azon fejrőszemély, ki utóbb Ajaccioból Marseillebe Sphynx hajó által visszakisértetett, ugyanaz, ki előbb Ferrari özvegy név alatt ugyan csak a' Sphynx által Toulonból Ajaccioba vitetett. Felszólíttatván ezen személy, hogy részéről is a' protocollumot írja alá, most e' nevet írta: M. le Besch u. Touloni levelek szerint ezen asszonyszemély valóban Mathilde Le Besch u. kisasszony, a' berryi herczegné harmadik udvarnok kisasszonya. (A' berryi herczegné valóban kiindult Carlo Alberton Ferrarából, de mihelyt e' hajó a' Sphynxet közeledni látá, a' herczegné azonnal egy kisebb, kisérő hajóra szállott 's az olasz partokra visszatért).

A' berryi herczegné folyvást Nizzában mulat, holett újabb koholmányokat készít

Franciaország nyugalma ellen, mellyekről a' Messenger legközelebb bővebb tudósításokat ígér. A' Carlisták folytatják fondorkodásikat délen és nyugoton, 's több helyen újabb határnapok vannak kijelölve, mellyeken a' lázadásnak ki kell törnie. Buzgón segíti őket a' parisi legitimista comitè, melly három herczegből és két marquisból áll 's részint hamis bankbilétek, részint Hoare angol bankier által, ki mint mondják a' pénzt Oroszországból kapja, tetemes summákat gyűjtemár egybe. Ezekben bizván a' comitè előbb majus 25dikén akara próbát tenni Parisban, de a' szándék felfedeztetett, mi után ismét junius 2dikát tevék határnapul, de ebben is akadályt vete az udvari politiatisztek figyelme, kik minden illyes koholmányok még hamarabb nyomára jutnak mint politia-praefectus Gisquet ur. —

Tudva van, hogy a' délnémetországi, constitutionalis és sajtószabadságra, nemzeti méltóságra és függetlenségre 's több illyesekre gyuladt publicum egy nagy constitutio-ünnepre fog gyülekezni Hambachba, (Neustadt mellett, a' bajor rajnamelléki kerületben) vasárnap, majus 27dikén, mint az elhunyt Maksz József által adott bajor constitutio évnapiján. Ez ünnep könnyen keserűre válhatik a' jámbor németekre nézve, ámbár a' megjelenést tiltó bajor királyi rendelés visszahuzatott; — 's ezen tekintetből fontos az, a' mit az alrajnai Courier Weissenburgból majus 23dikáról ír, hogy t. i. parancsolat ment volna P a r i s mairejeihez, hogy ha talán majus 27dike után német szökevények mutatkoznának a' francia határszélen, ezek épen úgy fogadtassanak, mint a' lengyelek; 's a' francia hivatalok őket mindennel segítjék, kikötvén azonban, hogy a' szökevények formaruhájokat tegyék le.

Bezièrsben, hol a' lakosok az ottani dragonyos őrsereggel már régóta czivakodtak, majus 14dikén végtére is harcra kelt a' dolog a' két villongó fél közt, a' katonaság t. i. egy kis polgár-csoportozást akara elosztatni, de szándékaért a' néptől kózá-

porral fogadtaték; azonnal ott terme a' nemzeti őrsereg, 's mivel a' dragonyosok lődözni kezdenek 's egy Marechal de logis-t el is ejtettek, a' csata közösslön; csapatokra szakadt a' nemzeti őrség, a' katonaság pedig kaszárnyájába vonultan a' népre puskázott, mellyet ez a' szomszéd házak ablakiból célirányosabban viszonzott. Lavallette adjutanst, ki épen haza-térőben volt kaszárnyájába, ütközben éré egy golyó, 's földre terité halva, egy osztályost mindjárt mellette végeztek ki, mind e' mellett a' sulyos kövek alatt nem kis szamu katonakoponya horpadozott be; szörnű volt a' katonák elkeseredésök, 's a' viaskodás mint mondják egész 1 óráig tartott éjfélt után.

Több száz tagja a' Parisban fenálló német sajtószabadsági-egyesületnek Neuilyben Lafayette előlülése alatt majus 27ikén fényes ebédet tartottak.

Thiers ur olaszországi utjából Parisba megérkezett 's előbb a' királynak, azután Decazes herczegnek tevè udvarlását.

A' Mümpelgardi városi tanács emléket akar állittatni Cuviernek, a' város főpiaczán 's épen azon házzal szemben, mellyben itt a' nagy tudós született.

Az angol ujságok, névszerint a' Courier, közlik egészen a' már megerősített egyezést a' belga várak lerontatása iránt. Az egyezés 3dik pontja szerint ezen lerontatásnak 1833 decembere utolsó napjáig teljesen meg kell történnie. Minden egyéb belga vár eddigi épségében tovább is megmarad 's a' belga király köteles azokat épségben tartatni. Aláírva: Palmerston, Eszterházy, Wessenberg, Bülow, Lieven, Matuszewicz és (belga general) Goblet. (Francia meghatalmazott ebben nem vett részt).

B E L G I U M.

A' képviselőkamara majus 21diki ülésében egy királyi rendelés olvastatott fel, melly E v a i n generalt, (kinek nemzetisédsét a' kamara nem rég fogadá el), hadiministerré nevezi. A' general és minis-

ter ezen ülésben már jelen volt 's egy törvényjavaslatot terjesztett elő, mellyben ministerségi osztályára a' jelen környülállásokban 3 millio forintnyi hitelt kér.

A' lüttichi ujság írja, hogy a' holland fegyveresek közül egy csapat a' belga földre állalépett, 's 7et vagy 8at közülök a' Belgák elfogtak.

Niellon general majus 20dikán hivatalos közletet hozott a' hadi és kül ministerhez Párisból.

LENGYELORSZÁG.

A' Lengyelországnak adott organicum statutumok 20dik pontja következtében kiadá az orosz czár azon rendszabásokat, inellyek szerint a' volt lengyel sereg altisztei 's közemberei most már a' birodalmi seregbe fölvétetni 's azzal egygé olvasztatni fognak. Ehez képest minden közember 's altiszt, ki 1830 novembere 29dike (mint a' lengyel támadás napja) előtt szolgált, ugy szinte azok is, kik a' támadás alatt jövének szolgálatba 's tán ennek folytában tisztekké neveztetek, ha még alkalmasak szolgálatra, Ó Felsege hadai közé fogadtatnak 's 15 esztendőig szolgálni tartoznak, a' támadás-alatti szolgálatidőt nem számolván be; 's így, a' kik ekkor kezdtek volna szolgálatjokat, teljes 15 esztendőre kötelesek. Azok, kik az insurgens sereg felbomlása után Ausztria 's Burkusországból honjokbeli ingatlan vagyonihoz 's földműveléshez visszatértek, Ó Felsege hadi szolgálatjába lépni nem köteleztetnek. Végzetül a' lengyelkirálysági hivataloknak meghagyatik,

hogy ezen összeolvasztást a' folyó 1832diki augustus első napjáig bevégezzék.

TÖRÖK ORSZÁG.

Végre elővette a' szultán az igen is hatalmas egyiptusi vicekirály ellen utolsó fegyverét 's őt, a' függeni nem akarót, a' valás ellenségének hirdette ki. Minthogy ez által Mehmed Ali 's fija Ibrahim egyszersmind a' török udvartól kapott minden hivatalaiktól 's méltóságiktól megfosztattak: Hussein basa neveztetett ki az első helyett Aegyptus, Candia, és Habes (Abyssinia) helytartójává. Az anathema-iteletet a' Mufti (török pápa) szerkezteté 's 40 ulema (török törvénytudó pap) írta alá. A' török udvar erről minden külföldi követet kerülőjegyzék által tudósita, 's általok minden europai udvart kéréte: tiltanak meg kereskedőhajóiknak az egyiptusi kikötőkbe evezést, míg a' vitának közte és Mehmed Ali közt vége szakad.

ELEGY HIREK.

New-Yorki tudósítások szerint april 7dikeről az egyesült statusi tanács Éjszak-Amerikában Clay ur indítványát a' vám-leszállítás iránt martz. 19dikén elfogadá.

A' „Freisinnige“ czimű politikai ujság Nassauban eltiltatott.

Pénzfolyamat:

Bécs (Junius 1sőjén) közép ár:	
Státus 5 pC. kötelezőlev.	87 $\frac{1}{2}$ p. p.
— 4 pC.	77 $\frac{1}{2}$ —
— 1820diki nyeres. kölcsön	— —
— 1821diki	122 $\frac{7}{8}$ —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankó-kötel.	47 $\frac{3}{4}$ —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCt kötel.	— —
Bank-actiák v. részvények darabja 1142 $\frac{1}{2}$ —	— —

A' gabonának pesti piaczi ára Junius 4dik és 5dikén 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb
Tisztabúza	126 $\frac{2}{3}$	116 $\frac{2}{3}$	106 $\frac{2}{3}$	Zab	29 $\frac{1}{2}$	28	—
Kétszeres	86 $\frac{2}{3}$	80	—	Köles	—	—	—
Rozs	56	53 $\frac{1}{3}$	50 $\frac{2}{3}$	Köles-kása	106 $\frac{2}{3}$	100	93 $\frac{1}{2}$
Arpa	42	41 $\frac{1}{3}$	—	Kukoricza	42	40	38 $\frac{2}{3}$

Szerkezteti Helmezy. — Nyomatatja Landerer.